

(CU PREA'NALTA VOE.)

GAZETA

DE

TRANSILVANIA.

БРАШОВ

№ 3.

26. Martie 1838.

Transilvania. — Ungaria. — Spania. — Britannia mare. — Viena. — Rusia.

ТРАНСИЛВАНИЯ.

Брашов 6. Апр. Сокотеала чеа кѣ ка-
петѣла анѣлашѣ 1837 дела Каса пѣстрѣтоаре
(Spacassa) генералѣ деаичѣ, каре нѣ де мѣлт
о фѣкѣрѣм кѣноскѣтѣ прѣн органѣла газетѣи
немѣцѣи де аичѣ, дѣн дѣстѣла аѣ доведѣт, кѣт
де фолосѣторѣс сѣ фѣкѣ ачѣст инѣтѣтѣт пен-
трѣ Докѣрѣле ноастрѣ ан тѣмп де доѣ ани.
— Мѣлацѣ трѣзѣрѣ ачѣцѣлепѣщѣ кѣ прѣлежѣла
ачѣст бѣн, пѣиндѣшѣ банѣи сѣи, каре вреа сѣи
пѣстрѣзе саѣ де каре поате н'авеа деокам-
датѣ трѣбѣинѣцѣ, ла лок сѣгѣр, кѣ камѣтѣ,
фѣрѣ сѣ поарте чеа маѣ вѣцѣнѣ грѣжѣ ас-
фѣлѣс, ачѣкѣт де аколо пѣтеа сѣи скоацѣ
ан тоатѣ времеа, тоцѣ саѣ о парте дѣн-
тр'ачѣиа, дѣпѣ кѣм ле фѣчеа трѣбѣинѣцѣ; —
кѣте одатѣ пѣнеа нѣма кѣцѣва крѣцарѣ ан-
лонтрѣ, деадорѣ кѣцѣва фѣорѣни, каре кѣт пѣ-
теа, шѣ дѣн пѣнерѣ мѣчѣ маѣ мѣлте ашѣ а-
дѣнарѣ о сѣмѣ кѣт де бѣнѣ; — дар чеѣ маѣ
дѣнтр'ачѣиа, спре акѣрор вѣне сѣ фѣкѣ инѣтѣтѣ-
тѣла ачѣста мѣлацѣ пѣнѣ акѣм нѣ сѣ фолосѣрѣ
дѣн трѣнѣла, прѣкѣм сѣ паре дѣн прѣчинѣ,
кѣчѣ пѣнѣ акѣм нѣчѣ фолосѣла каре 'а адѣче
Спаркасса, нѣчѣ антѣкѣмѣреа ѣи нѣ леаѣ фост
кѣноскѣтѣ. Пентрѣ ѣниѣ ка ачѣщѣиа сѣ сла-
жаскѣ ѣрѣмѣтоареле спре андрѣптарѣшѣ шѣ ам-
бѣрѣвтарѣ.

Спаркасса генералѣ дела Брашов сѣ афлѣ
ан трѣрѣ грѣжѣлѣ де потрѣвѣ кѣ барда ан-
тр'о волтѣ, пе акѣрѣиа ѣшѣ деасѣпра ѣ скрѣс
кѣ лигѣре марѣ Spac-Cassa; антѣр'ачѣстѣт касѣ
пентрѣ фѣцѣкарѣ аша де 'ндѣмѣнѣ ашѣзатѣ

сѣ прѣимѣскѣ шѣ сѣ даѣ афарѣ банѣ ан тоатѣ
вѣнерѣа шѣ сѣмѣзѣта дела 9 пѣнѣ ла 12 чеа-
сѣрѣ анѣинтеа прѣжѣлашѣ, афарѣ де зѣле де
сѣрѣвтарѣ. —

Тот деодатѣ не сокотѣм андатѣрацѣи а
фѣче пѣблѣкѣла ѣ кѣноскѣтѣ пе скѣрт фолосѣ-
рѣле, каре ле арѣ Спаркасса.

Маѣ 1. Анѣш оамѣнѣ авѣцѣ сѣ пот фѣ-
лосѣ дѣн трѣнѣса, пѣнѣнѣ ан лонтрѣ капѣ-
талѣрѣ, каре сѣнт сѣлѣцѣ але цѣнеа авасѣ ла
сѣне шѣ трѣжѣнѣ дѣпѣ ѣле камѣта де 4 ла
сѣтѣ карѣ о пѣзѣще Спаркасса, пѣнѣ кѣнѣ
лѣ сѣ дѣ прѣлеж але ашѣзѣ ла лок сѣгѣр
кѣ 6 ла сѣтѣ.

2. Токма аша ѣ Спаркасса локѣла чеа маѣ
бѣн пентрѣ сѣме маѣ мѣчѣ, каре нѣ сѣ пот
ла сѣгѣр ла датѣрѣнѣчѣ кѣ ипотѣчѣ *) бѣне.
Сѣнт мѣлацѣ, маѣ алеа дѣнтрѣ чеѣ непѣцѣцѣ,
каре амѣцѣцѣ прѣн фѣгѣдѣелѣ де инѣтерѣсѣрѣ
грѣсе, ашѣ даѣ дѣн мѣнѣ авѣреа са кѣцѣгатѣ
кѣ мѣлте сѣдорѣ ла нѣще оамѣнѣ несѣгѣрѣ,
прѣн каре апоѣ сѣнт сѣтрѣкацѣи шѣ лѣпѣцѣи нѣ
нѣмаѣ де камѣтѣ, дар шѣ де тот капѣталѣ.
Кѣ кѣт авѣрѣ ѣниѣ ка ачѣщѣиа маѣ ачѣцѣле-
пѣщѣ мѣлацѣмѣндѣсѣ кѣ ѣн кѣцѣгѣ маѣ пѣ-
цѣн дар' кѣ атѣта маѣ сѣгѣр, пѣиндѣшѣ ка-
пѣталѣла ла Спаркасса, де ѣнде шѣ сѣ ащѣп-
те камѣтѣ сѣгѣрѣ де 4 ла сѣтѣ шѣ капѣта-
лѣла антѣрѣ, шѣ де ѣнде маѣ аѣ анѣкѣ ѣн

*) ипотѣкѣ сѣ зѣче о авѣре сѣтѣтѣтоаре, каре
о леагѣ чѣнеа ла кредѣитор сѣр. п. касѣ
холѣе ш. а.

ФОЛОС АНСАМНАТ, КЪЧІ АДЕНЪ АН ТОТ ЖЪМЪ-
ТАТЕЛЕ ДЕ АН ЛІ СЪ АДАОГЪ КАМЪТА ЛА КАПИ-
ТАЛ, АЪНЪ КАРЕ ТРАУЕ КАМЪТЪ НОЪ — КА-
МЪТА КАМЕТИІ. —

5. Даръ чеа маї маре фачере де вїне есте
інститѹтѹла ачеста пентрѹ ачеїа, карїї пе лжнѹ
венїтѹрї пѹціне че аѹ, ар дорї тотѹш аш
пѹстра чева дїн време ан време пентрѹ зї-
леае бѹтржнецелор сале, саѹ пентрѹ врео ан-
тжмплааре непревзѹѹтѹ. Ачеїїа адѹк вїнереа
ші сжмѹзта че аѹ пѹстрат ла Спаркаса, фїе
ачеїа кѹт де пѹцін; аколо нѹ нѹмаї кѹ ле
есте авереа сѹвт грїжѹ бѹнѹ, дар анѹк прїн
адаоцереа каметелор шї креще, шї ѹнѹла ка
ачеїа пѹстрѹторїѹ анцелепт ва ведеа акѹш
кѹ мжнѹзере, кѹт дї ансжмнатѹ сѹмѹ ва
авеа ан пѹцінї анї. Фѹрѹ андоїалѹ сжнт
мѹлї дїнтре конѹтетѹценїї ношрї, лѹкѹиторїї
ѹетѹцїї шї а дїстрїктѹлѹтї ачестѹїа, каре ар
пѹтеа ан кїнѹла ачеста сѹшї пѹстрѹе ѹн
капїтал кѹт де бѹн шї сѹшї асїѹѹреѹе. Маї
але не сокотїмѹ андаторацї а траѹе спре
ачеста лѹареа амїнте а сѹтенїлор, карїї лшї
бжнд бѹкателе сале, ін ш. а. ан тѹрг, фѹрѹ
сѹ аїбѹ атѹнчї андатѹ тревѹїнѹѹ де банї—
аша шї пласа орѹшенїлор чеа маї неавѹтѹ,
мешерї, калфї, ѹченїчї, ѹамалї шї прѹнчї. Тоцї
ачеїїа ар пѹтеа кѹте одатѹ сѹ пѹе де о
парте кѹте чева дїн че аѹ кѹшїгат саѹ лї
саѹ дѹрїт. йнїї ка ачеїїа тот че ле ан-
трече сѹ нѹ цїе ла сїне, кѹ банѹ лѹнекѹ де
амжнѹ, шї нѹ спореѹе; дар сѹї деа ла Спар-
каса ѹнде фѹрѹ грїжѹ шї остенеалѹ сѹ ам-
мѹлїцек; шї антрѹ адевѹр ѹн фѹчор, ѹн сѹл-
жїторїѹ саѹ сѹлжїтоаре, каре ар пѹтеа сѹ
арате кѹ аре чева, прїн ачеста доведїндѹсѹ
де ом де оменїе, маї лесе ар пѹтеа сѹ ін-
тре ла ѹн мешер саѹ гаѹдѹ бѹн; пентрѹ ачеїа
ар фї їарѹш їнтересѹла гаѹделор а андемна
пе аї сѹї ла асѹфелїѹ де пѹстраре фолосї-
тоаре, анвѹцжндѹтї кѹ рѹбнѹ деспре фолосѹла
че ва сѹ ѹрмеѹе.

4. Адѹвѹрїнѹца, че о капѹта фїешкаре дела
Спаркаса, лї поате сѹлжї ан мѹлате антжм-
пѹрї де каѹцїе фоарте сїѹѹрѹ, фѹрѹ ка сѹ
анѹетеѹе камѹта че їсѹ каде дѹнѹ капїта-
лѹла че'а аре. Пе ѹрмѹ

5. Спаркаса є бѹнѹ шї пентрѹ ачеїа, ка-
рїї банїї гѹта че ле рѹмжн дѹнѹ пѹлѹїрїле
ѹеле маї греае, н'ар вреа сѹї деа кѹ камѹтѹ,
де кѹт маї вѹртос сѹї пѹстрѹе кѹ сїѹѹрї-
тате, пѹнѹ ле фаче тревѹїнѹѹ сѹ пѹлѹтеаскѹ
їарѹш врео даторїе ла тїмп ѹотѹрѹт. Шї
пентрѹ ачеїїа нѹ есте ладѹ маї бѹнѹ де
кѹт Спаркаса, пентрѹ кѹ омѹла сѹрак дакѹ
аре банї ан ладѹ, сѹ антїнде ла єї кжнд
лї вїне саѹ лл сѹтржнѹе лїпса, шї апої ла
сжнт Мїѹаїѹ шї де адорї ла зїле де пѹлѹтїт
нѹ є нїчї ѹн бан.

Ан ѹрмѹ фачем анѹк кѹноскѹт, кѹмѹ
дїн Спаркаса пе реалїтѹцїї де ачеле, каре сжнт
скрїсе ан кѹрѹї де мошїї (Stundbuch) вїне
регѹлате, сѹ даѹ ампрѹмѹт шї капїталѹрї
дѹнѹ пѹлѹѹере, кѹ камѹтѹ пе жѹмѹтате де
ан ананїте пѹлѹтїтѹ, шї кѹмѹк ла датор-
нїчї лї сѹ фаче ачеа деосїбїтѹ ѹѹѹраре, де
ашї пѹлѹтї даторїа са пе ржнд дѹнѹ пѹтїнѹѹ.
Даторнїчїї дїн їѹрїсдїкцїї сѹтрїне (ансѹ то-
тѹш нѹма де аколо ѹнде сжнт кѹрѹї де
мошїї регѹлате ка ан Брашов) аѹ сѹ арате
докѹментѹрї дела жѹдекѹторїа локѹлѹтї пент-
трѹ анѹк сжнт преѹдїте аверїле лор ѹеле
сѹтѹтѹтоаре, пе каре боек сѹ прїїмеаскѹ банї
ампрѹмѹт, шї сѹ шї нѹмеаскѹ аїчї ан Бра-
шов ан пленїпотенѹїарїѹ, каре камѹта кѹ-
венїтѹ тотдеаѹна аїчї ан Брашов сѹ о пѹлѹ-
теаскѹ.

Сѹвскрїса соѹїетате н'аре нїчї ѹн скопос
алѹла, декжт де а фолосї деапроапелѹтї шї
маї алес ла пласа чеа маї неавѹтѹ, аї ан-
демна ла о пѹстраре анцелептѹ, але ажѹ-
ѹа сѹшї асїѹѹреѹе шї сѹ шї амѹлїцаскѹ кѹ-
шїѹла сѹѹ, шї сѹ спореаскѹ ан їѹвїреа де
ржнд бѹн, де лѹкрѹ шї тоатѹ стареа бѹнѹ
а тѹтѹрор. Дѹмнеѹѹ (шї ної нѹдѹжѹдїмѹ
фоарте вїне дїн ѹрмѹрїле че леам вѹѹѹт ан
ѹей дої анї трекѹцї) сѹ вїнекѹвїнте остѹнеала
ноастрѹ, фѹкжнд, ка тот фолосѹла, каре есе
дїн институтѹла нострѹ сѹ'а кѹноаскѹ лїм-
педѹ тоцї! —

Каре вреа сѹ цїе маї мѹлат деспре темѹ-
їѹрїле ачестѹї институтѹ, ачела поате сѹ шї
кѹшїѹе статѹтеле саѹ ла Спаркаса, саѹ ла
Д. Дїбрерїѹла Вїлѹелм Немет кѹ 4 кр. к. м.

Сївїѹ 31. Март. Дѹнѹ че ан Сесїїле
дїн 21. 22. шї 23. Март. С'ар фї лѹкрат
маї мѹлат ачеле, каре сѹ анѹепѹсе маї нанїте,
ла 24. саѹ лѹат ла ржнд а треїа пропозї-
цїе крѹїаскѹ деспре нѹмїреа де депѹтѹцїї сї-
стематїче ан деосїбїте тревї але ѹѹрїї. Аче-
аста сѹ їспрѹвї ла 29. кжнд сѹ шї нѹмїрѹ
ѹрмѹтоаре депѹтѹцїї: пентрѹ лѹкратеа тре-
вїлор де ѹрбарїѹ (мошїї) шї де контрївѹцїе
(даре, дажде, вїр) саѹ ржндѹт депѹтѹцїе де
18. пентрѹ тревїле пѹбелїко-полїтїеѹїї 14.
ан ѹеле жѹдекѹторѹїї 11. ан ѹеле камератїче
(але вїстїерїїї) 12. ан ѹеле вїсерїеѹїї шї лї-
тераре 12 вѹрѹацїї мѹдѹларї. Регѹлатѹтѹла (ѹр-
мареа) алеѹерїлор сѹ ампѹрѹтѹшї кѹ К. Гѹ-
вернїѹ. Сѹ маї алеасѹ анѹк о Комїсіе пентрѹ
ѹерѹетареа марѹїнїлор ѹѹрїї, дїн 9 персоане.

Ан Сесїа дела 23. сѹ пѹбелїкѹ дїплома
новїлїтарѹ *) а кѹпїтанѹлѹтї Васїліе Велїкан
ромжн дїн Реѹїментѹла ал II леа ромжнек. Ла
26. дѹнѹ пѹбелїкареа дїпломелор сале пѹсерѹ
жѹрѹмжнт ѹомаѹїал Фрацїї Баронї Карол шї

*) каре де мемешѹт саѹ крїїе.

Фердинанд Раббер ші Секретаріа де Ценерал
Командо Карол де Шацберг. Да 30. Фссерз
рекомандаці маї мѣлці взрѣаці, каріи аѣ фз-
кѣт меритѣрї пентрѣ патріе, сз капете ин-
диченат *) ші анѣмит Вкселенція са Командир-
тѣа Домнѣа Барон де Верухарат ші Д. Цене-
раалмаіор де Хартінг. — Че саѣ испрѣвїт ан
Сесіа дін 8рмз, вом ампрѣтѣшї де адорї.

Сїеїѣ 3. Апр. Истѣзї ла опт чеасѣрї де
дімінеацѣ порнї де аїчі Анѣлациа Са Архіаѣска
Фердинанд д' ВГТВ кѣтрѣ Клѣж ла Віена;
ші стрїгѣрїле че ісѣѣтеа дін мѣлцѣмітоареле
їнімі а Конѣтѣценїлор ноѣрїї де тоате на
ціїле ла петрекѣрѣ ан мѣрїтѣа Сѣѣ дрѣм.

Тоханѣа бекїѣ 30. Март. 1838.

ЧІНОТІТЬ РѢДІАКЦІВ!

Мѣрїа Са Преаосфїнциѣа Домн' Вїсїкоп
греко-католик Іоан де Лемени, аѣ дѣрѣїт
фїлор сѣї сѣфлѣтеѣї де аїчі 200 Фл. м. к.
ажѣторїѣ ла зіаїреа вїсерїчії лор.

Сѣхескрїсѣа Командант а Стації мїлітѣ-
рѣїї де аїчі, пофѣтеѣе пе Ч. Редакціе, ка
фанта ачѣаста а Преосфїнциї Сале архїпѣсѣто-
рѣаскѣ шї тотдеодатѣз патріотїкѣ дін пре-
ѣнѣз кѣ сімтїментеле челе фїеѣї мѣлцѣмітоаре
а сѣрѣчеї ачѣстїї овѣї мїлітѣрѣїї, сз бїне
воїаскѣ а о фаче кѣноскѣтѣз ла Патріоці.

ХѣРѢАТ.

Обїр дїнт.

Тот агеменеа сімтїменте де мѣлцѣміре
ѣервїнтѣ дореск сз арате кѣтрѣ маї сѣс лѣѣ-
датѣа Преаосфїнциѣа Домн Вїсїкоп шї кѣ-
раторїї сѣф. вїсерїчії греко-католикѣ дін Сїеїѣ
ан нѣмеле овѣїї де аколо, пентрѣ кѣ аѣ лѣ-
сат сз сз факѣ кѣ кїеалѣїала Са ѣн рѣнаѣѣ
де вѣшмїнтѣ преоѣеѣї шї діаконѣїї де мѣ-
тасѣ шї катїфеа (каршон) кѣ тоате одоареле
челе трѣвїнѣоасе ла сѣф. алтарїѣ.

Медїаш 31. Март. Пе сїмне ан 8рма
фосѣѣлѣї кѣтрѣмѣр де пѣмѣнт о парте маре
дін зіаѣа четѣції ноастрѣ де кѣтрѣ мїаѣзѣ
ноапте саѣ дѣрѣмат пѣнѣз ла пѣмѣнт.

Ъ Н Г Я Р І Я.

Бѣда а 25. Март. Анѣсѣмнарѣа каселор шї
а локѣрїлор де касе ан к. Четате Пест дѣнѣ
анѣндареа ла 13., 14., 15., шї 16. Мартїе
анѣтѣмплатѣз: Касе рѣмасе анѣрѣїї 1146. Пѣ-
гѣбїте тарѣ, рѣзѣмате, шї каре сз маї пот
рѣпара 827. Касе дѣрѣмате де тот 2281.
Локѣрїї гоале саѣ грѣдїні 327. Сѣма 4581.

Дѣнѣз Анѣїїнѣзрї дін преѣѣрѣа Бѣдѣї шї
а Пестѣлѣї сз ѣїе, кѣмкѣ ла Раѣкеѣе 300
де касе саѣ дѣрѣмат прїн анѣндаре; ан
Сѣт. Мїклош аѣ рѣмас нѣма патрѣ касе. Ан
Сѣт. Мартон шї Макад нѣ поате інтра нї-

менї ментрѣ гїаца чеа мѣатѣ. Ан Лорѣ шї
Бече маї тоате касїле сз сѣрпарѣ шї лѣкѣї-
торїї сз рїсїрїз ла пѣдѣрї шї ла алте ло-
кѣрї нѣалте. Маїорѣаз шї Апорѣа снѣн, кѣ
ар фї дѣсѣ кѣ тотѣа. Ан Lutzhaza, Peregh,
Dömsöd, Dobh, Toss зіаа ноаптеа сз аѣ-
зѣа трѣгѣнд клопотеле де перїре. Че лї се
ва фї анѣтѣмплат ла ачѣїї ненорочїїї анѣкѣ
нѣ сз ѣїе.

Бѣїа 3. Март. Да Сѣт. Іван ан Комї-
татѣа Бач-Бодрог ла 28. Февр. нѣскѣ о
фемеї сѣтеанѣз патрѣ рѣѣнѣї деодатѣ анѣрѣїї
ші сѣнѣзтошї. Мама шї рѣѣнѣїї сз афлѣз пѣнѣз
акѣм ан старѣ бѣнѣз.

С П А Н І Я.

Анѣїїнѣзрїле челе маї сїгѣре вѣстѣск бї-
рѣїнѣї ноз ампротїва Карлїстїлор. Да 5. Мар.
пѣла трѣї чеасѣрї дімінеаца нѣвѣлї Карлїстѣа
Кабанїеро ан Четатеа Сарагосѣа пѣ доѣз порѣї,
каре ілеаѣ дескїс нїѣе вѣнѣзѣторї, шї кѣпрїн-
зѣнд пїаца фѣкѣ сз сз вѣстѣаскѣ анѣре
глас де трѣмѣїцѣз сѣтарѣ (амнестїе) ла тоѣї
Сарагосенїї, карїї вор да дін мѣнѣз армеле
ші ѣнїформѣа Крѣсїї. Гарда націоналѣз шї
четѣценїї деѣпѣтаці дін амеѣала сомнѣлѣї
нѣвѣлїрѣ деодатѣз дін касїле Сале фѣрѣз ко-
мандант; вѣрѣареа де сѣнѣѣ сз лѣїї ан
тоате пѣрѣїле шї пе тоате зіаїїле. Карлїстїї
анѣрозіїї де о аѣтѣлїѣ де анѣтїмпїнаре сѣро-
їеаскѣ шї неаѣпѣтатѣз сз траѣрѣз кѣ граба
анѣзрѣпѣт лѣсѣнд 200 морѣїї шї 715 роїїї,
анѣре карїї сѣте шї ѣн Командант а лор
Карїїїена. Карлїстїї анѣкѣ аѣ дѣсѣ 70 де вѣр-
ѣаїї дін гарда націоналѣз прїншї. Ажѣторїѣа
челе маї марѣ ла сѣкѣпарѣа Сарагосїї лаѣ дат
фемеїле де аколо: сїле арѣнка пїетрїї, кѣрѣ-
мїзї, апѣз фїартѣз шї тот фелїѣа де мобїлїї
дін касе ан капѣтеле Карлїстїлор, кѣ карѣ
адѣсѣорї немерѣа маї бїне (ан тїмпѣа ноѣїї)
де кѣт вѣрѣаїїї кѣ глонѣѣа. Тот ачѣеаш сз
анѣтѣмплаѣз шї ан Спанїа че саѣ анѣтѣмплат
ла тоате попоареле кѣзѣте дін флоарѣа са:
фемеїле пѣзѣск трѣзѣрїле челе орїїїнале бекї,
прѣкѣм де фрѣмсеѣз аша шї де вїтежїе маї
анѣелѣнѣ де кѣт кѣрѣаїїї. Сз прївѣаскѣз чї-
неѣа ла Оѣреї шї ла Італіенї.

Анѣз попорѣа Сарагосїї нѣ сз анѣсѣтѣлѣз
кѣ атѣта. Ва пофїї дѣла Магїстрат, ка сз
дѣа афарѣ пе вѣнѣзѣторї, пе ачѣїа, карїї аѣ
дескїс ан време де ноапте порѣїле четѣції
ла Карлїстїї. Ачѣста ка сз скапѣ де тѣрѣа-
рѣа ачѣстор анѣвѣршѣнаїї Спанїолї сз пѣз-
тїрѣз кѣ капѣа Командантѣлѣї ал доїлеа а
Ценерарїѣлѣї Вѣтеллер. Ненорочїтѣа апѣкѣнд
ан мѣнїле ѣчїгѣзторїлор трѣвїї сз сѣфѣре мїї
де морѣїї пѣнѣз лї трѣкѣ глонѣѣа прїн крѣрї.
Окѣрѣт, амѣолдїт, вѣтѣт де ачѣїї тѣрѣаїї,
фѣ петрекѣт ла локѣа де пїерѣаре. Дѣнѣз че

*) сз сз факѣ фїї аї патрїїї, фїїнд пѣнѣз
акѣм стрѣїнї.

